



Kirkeministeriet

Folketingets Kirkeudvalg
lov@ft.dk

Kirkeudvalget har ved brev af 4. december 2017 (KIU alm. del – spørgsmål 15) bedt om min besvarelse af spørgsmål:

”Kan ministeren redegøre for, om rituel omskæring af umyndige drengebørn falder ind under grundlovens bestemmelser om religionsfrihed?”

Svar:

Til brug for besvarelsen af spørgsmålet har Kirkeministeriet indhentet svarbidrag fra Justitsministeriet.

Justitsministeriet har i den forbindelse oplyst følgende:

”Justitsministeriet kan generelt oplyse, at grundlovens § 67, der beskytter religionsfriheden, har følgende ordlyd:

”§ 67. Borgerne har ret til at forene sig i samfund for at dyrke Gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning, dog at intet læres eller foretages, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden.”

Det antages i den statsretlige litteratur, at bestemmelsen, selv om den efter sin ordlyd alene omfatter foreninger, også beskytter den individuelle adgang til gudsdyrkelse, jf. Poul Andersen, Dansk Statsforfatningsret (1954), s. 632, Henrik Zahle, Menneskerettigheder, Dansk Forfatningsret 3, 3. udgave (2003), side 156, og Jens Peter Christensen m.fl., Grundloven med kommentarer (2015), side 408.

Anvendelsesområdet for § 67 er som nævnt ”gudsdyrkelsen”, og bestemmelsen omfatter først og fremmest de egentlige rituelle kultiske handlinger, såsom forkyndelse, bøn, gudstjeneste, dåb m.v., jf. bl.a. Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, 3. udgave ved Ole Espersen (1980), side 754, og Jens Peter Christensen, a.st., side 407.

Det har i den statsretlige litteratur været drøftet, om også handlinger, som ikke vedrører selve gudsdyrkelsen, men som har et vist religiøst præg, er omfattet af bestemmelsen i grundlovens § 67. Poul Andersen antager, at en virksomhed kan være omfattet, hvis den er nært knyttet til gudsdyrkelsen, jf. a.st., side 633. Som eksempel herpå nævnes opførelse af kirker, ansættelse af præster og oprettelse af præsteskoler. Alf Ross antager derimod, at foreninger til opførelse af kirker, uddannelse af præster og missionærer falder uden for beskyttelsen efter grundlovens § 67, fordi disse foreningers øjemed ikke er gudsdyrkelse, jf. a.st., side 754.

Det kan ikke afvises, at omskæring af drengebørn, der er religiøst begrundet, kan have en så nær sammenhæng med den egentlige

Frederiksholms Kanal 21
1220 København K
www.km.dk

Telefon 3392 3390
Telefax 3392 3913
e-post km@km.dk

Dokument nr.: 158339/17

Dette dokumentnr. bedes oplyst ved henvendelse til Kirkeministeriet

Dato: 22. december 2017



gudsdyrkelse, at handlingen omfattes af retten til at ”dyrke Gud på den måde, der stemmer med deres overbevisning”, jf. grundlovens § 67, 1. led.

Grundlovens § 67, 2. led, indeholder den begrænsning for religionsfriheden, at den ikke beskytter gudsdyrkelse, som strider mod sædeligheden eller den offentlige orden. Det antages i den forbindelse, at lovgivningsmagten er overladt et vidt skøn til at bestemme de grænser, der følger af hensynet til sædeligheden eller den offentlige orden, jf. Max Sørensen, Statsforfatningsret, 2. udgave ved Peter Germer (1973), side 374.”

Jeg kan i det hele henholde mig til Justitsministeriets svar.

Mette Bock

/ Christian Stigel
fuldmægtig